

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad. 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlyk, 20 centiem.
De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.
De reklamen, per drukregel 25 centiem.

De Postryder verscheint s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

TONGEREN, DEN 8 JULY.

Redevoering van M. de Gouverneur.

By het openen van den zittyd van den provincialen raed, heeft M. de graef de T'Serclaes verleden dingslag eene merkwaardige redevoering uitgesproken, welke plaatsgebrek ons belet in haer geheel optenemen, doch die ook niet onaangemerkt mag voorby gaen.

M. de Gouverneur van Limburg heeft een der grootste vraagstukken van onzen tyd verhandeld, te weten dat der aengroeiende openbare armoede en der middelen om het kwaad te bestryden. Ondanks de wonderbaerste instellingen van allen aerd die het verzachten van alle noodwendigheden voor doel hebben, ziet men dat selert vyfentwintig jaren het getal der noodlydenden in de provincie Limburg onophoudend vermeerderd.

Dit wonder, dat onuitlegbaar schynt, in tegenwoordigheid der verbetering welke men in de voorwaarden van bestaan der bevolking ontwaert, verdient in het licht gebracht te worden, niet om er een voorwerp van verontrusting van te maken, maer alleenlyk om er de oorzaken van op te zoeken en er de ware beteekenis van te bepalen.

Over 25 jaren, in 1839, beliep de bevolking van onze provincie 168,476 inwoners. Men telde in dien tyd 24,361 personen, dit is te zeggen 1 op 6 ⁹⁶/₁₀₀ die door de openbare liefdadigheid ondersteund was. De middelbare som der hulpmiddelen ontvangen bedroeg fr. 9,19 per hoofd. Gedurende de noodlottige jaren 1846 en 1847, beliep het totaal cyfer der bygestane armen tot 36,105 en tot 41,408, dat is 1 op 4 ⁹⁷/₁₀₀ en 1 op 4 ⁴⁹/₁₀₀. In het jaar 1864 was het totaal der behoeftigen 38,904, dat is 1 op 5 ¹³/₁₀₀ op eene bevolking van 199,703 inwoners.

Uit de opgaven welke M. de Gouverneur gedaan heeft en die te breedvoerig zyn om in ons blad te kunnen plaats vinden, blykt dat de bevolking sedert 25 jaren vermeerderd is van 31,229 inwoners, het getal der geholpen behoeftigen van 14,543 en het bedrag der hulpmiddelen van fr. 161,782-04.

Het aengroeijen der bestaan-middelen der armbesturen en der gestichten van liefdadigheid heeft eenen grooten invloed gehad op de vermeerdering der geholpen armen. In de plaatsen waar de armbesturen veel middelen bezitten, daer juist schynen de noodwendigheden het grootste te zyn. Hoe meer hulpmiddelen er bestaan, hoe meer vragen tot onderstand er gedaen worden.

Ziehier verschillende voorbeelden.

De Kempen levert op verre na zoo veel

middelen van bestaan niet op als andere deelen der provincie. Haer grond is ondankbaar en nogtans is de ellende daer zoo groot niet als in de rykste deelen der provincie. Te Neerglabek, te Ellicom, te Niel (by Asch) waer de arm besturen slechts eenige franken inkomst hebben, is er geen inwoner die gewoonen onderstand ontvangt, en nogtans is er niemand die klaegt. Wat men ook niet moet uit het oog verliezen, indien men zich rekening wil maken van den waren toestand der zaken, is dat de middelbare som der bystanden per jaer slechts fr. 9,96 bedraegt. Kan men in de klas der armen tellen degenen die zulke geringe som per jaer ontvangen? De statistieken geven dus niet den waren toestand der ellende maer wel het gevolg der openbare liefdadigheid en der misbruiken die van dezelve onafscheidbaar zyn.

De beschaving, die in alle klassen der samenleving dringt, doet in de lagere volksklassen nieuwe behoeften ontstaan. De openbare liefdadigheid heeft dikwyls geen andere uitslag dan de voldoening dezer nieuwe noodwendigheid. Men mag vry zeggen dat zoo de het getal der armen in de provincie Limburg aengroeit, de ellende veel van hare strengheid verliest. De voorwaarden van bestaan der lagere klassen zyn aanzienlyk verbeterd zoowel onder het opzicht der kleding als onder dat van het voedsel en der gezondheids en medicale voorzorgen.

Dus is de toestand der openbare ellende veel beter dan eertyds. De ellende van heden is niet meer te vergelyken met die van vroegere tyden. Buiten de noodlottige tyden, ontmoet men nooit meer die afschuwelyke armoede die de oogen doet afwenden en het hart droeft. De armoede heeft zich hervormd, zy is van karakter veranderd, in plaats van aenhoudend te zyn, is zy toevallig en tydelijk geworden. Daer de bystanden der liefdadigheid altyd aengroeijen, en dat de during der hulpmiddelen vermindert, zoo gebeurt het dat een grooter getal personen geholpen worden.

Wy hoopen de gelegenheid te hebben verder op de schoone redevoering van M. den Gouverneur te kunnen terug komen.

Kamer.

De Kamer heeft eergisteren de discussie van het wetsontwerp betrekkelyk het kiesbedrog voortgezet. M. Vleminecx ondersteunde eene wyziging van M. Orts strekkende om den kiezer de verpligting op te leggen van te kunnen lezen en schryven. M. de graef de Theux heeft het geheele des wetsontwerps bestreden, welk hem toeschynt als zynde bestemd om den invloed der buiten gemeenten in de kiezingen te vernindereen. M. de Macar heeft

gevolgen, maer hadden het zwaer ter neder gedrukt.

Zyn gelaet was bleek en gerimpeld: zyne gestalte gebogen, zyn hair zilverwit.

Hy droeg een tot op den draed versleten en verschoten zwart kleed.

De regen was hem tot op het bloote lyf doorgedrongen en liep in stralen van zyn versleten hoofd.

De viool gaf een gedempten klank uit hare doorweekte snaren.

De menschen zagen nauwelyks naer hem om.

Sommigen lachten, sommigen zegden dat hy er bedroefd uit zag, en anderen maakten de opmerking dat hy niet veel van de kunst verstond.

Eindelyk kwam er een diender en riep: Maek u weg!

De oude man maekte een nederig gebaer en bielde op met krassen, stak viool en stryfstok onder zynen arm en voortstlofende met zyne handen in de zakken, maekte hy zich weg.

De avond was nu geheel gevallen, in al zyne troosteloosheit voor den verlatene.

De oude vioolspeler had reeds verscheidene dagen achtereen in den regen gestaan, en met elken dag was zyne gezondheid afgenomen.

Hy voelde nauwelyks dat hy leefde; zwakker dan hy was kon hy niet worden, en hy was zoo koud als een steen.

Hy besloot om terstond zyn kosthuis op te zoeken en naer bed te gaen, en warm te worden als 't kon.

Dons en dekens zyn goed in november, maer hy had geen van beiden.

aengekondigd dat hy, overeenkomstig met verscheidene zynere kollegas, eene wyziging voor zou stellen, strekkende om de stemming by alphabetische orde te dekretieren.

M. de minister van financiën heeft dezen keer niet aengedrongen op zyne pretentie, welke hy daegs te voren scheen te hebben van al de amendementen van de hand te wryzen.

Men leze en oordeele...

Te Yperen is het katholiek kerkhof op de meest schandelyke manier geschonden. Voor eenen kerel van gekend onzedelyk leven, voor moordenaar en zelfmoordenaar — kortom voor een mensch die dry, vierdubbel buiten den schoot der Kerk gesloten is, werd door de burgerlyke overheid van Yperen het katholiek kerkhof geschonden. Wy deelen hieronder de protestatie mede van de geestelykheid van Yperen, en wy vragen of men die schending der vryheid kan overeenbrengen met den geest der wet van praerial, met den geest onzer konstitutie?

« Mynheer de burgemeester,

» De stad Yperen is ooggetuige geweest van eenen zelfmoord die zyne plaats zal hebben tusschen de akten van onzedelykheid, welke de samenleving niet genoeg kan betreuren. De genaemde Jan-Antoon Defiouw, gezegd Karel, getrouwd man met vier kinderen, woonachtig te Kortryk, stond openbaar bekend als betrekkende onderhoudende met eene dochter Gailliau, dezer stad. In den namiddag van den 22 juny laetstleden, Defiouw dit meisje ontmoet hebbende in gezelschap van eenen anderen persoon, lost hy op haer een eerste pistoolshot, met den loop op de borst, en aenstonds daarna schiet hy zich zelve, met eene tweede schiet door den kop. De dood, gelyk men wel kan denken, was oogenblykelyk. Behalve het wapen, dat tot het plegen der dubbele misdaed diende, heeft men op Defiouw nog een ander pistool bevonden, insgelyks geladen: 't is eene omstandigheid welke men niet moet uit het oog verliezen en die de volle hoosaerdigheid des werks doet uitschynen.

» Toen wy die afschuwelyke misdaed vernamen, hebben wy niet getwyfeld, heer burgemeester, of ditmaal ten minste zou de burgerlyke overheid aen de geestelykheid de vryheid gelaten hebben de wet der Kerk in zake van geestelyke begrafenis in gansch de volheid van haer recht en haren plicht uit te oefenen. Het gebeurde van 24 juny laetstleden doet zien dat wy ons bedrogen hebben. Wy hebben, heer burgemeester, met zooveel verbazing als droefheid bestadigd dat, op gemelden dag, ten 3 ure namiddag, ons kerkhof geschonden en ontheiligd geworden is door de begrafenis in gewyden grond van den zelfmoordenaar Jan-Antoon Defiouw, en zulks tegenstrydig met de schikkingen van 23 praerial jaer XII en niettegenstaende het nadrukkelek en herhaelde verbod der geestelyke overheid.

» Gy zyt katholiek, heer burgemeester, en den naam van katholiek versmaelt gy niet, dit weten

wy en betuigen er u onze achting voor. Ook zyn wy overtuigd dat gy, in die droefige zaak, het initiatief niet genomen hebt, en dat gy de middelen van vreesaeniging afkruet welke in 't werk zyn gesteld om het graf, dat reeds op den ongetwyden grond was gemaakt, te doen vervangen door een ander op den gewyden grond des kerkhofs, en om aldus den armen grafmaker te dwingen de plichten te buiten te gaen welke zyne hoedaanigheid van bediende onzer vier kerk-fabrieken hem oplegt.

» Nogthans, heer burgemeester, het feit der schending en ontheiliging van het kerkhof volbrachd zynde onder uwe verantwoordelykheid, zoo zyn wy aen onze weerdigheid en ons heilig ministerie verschuldigd, alsook aen onze hoedanigheid van kinderen der Heilige Kerk, wier vryheden en rechten wy allen zullen verdedigen, ten pryze zelfs van ons bloed, te protestieren, zoo als wy doen, uit al de krachten onzer ziel, tegen eenen akt die eene opperste schending is der vryheid van erediensten door onze grondwet gewaarborgd, tegen eenen onwettigen akt die op de grondigste wyze het godsdiensstig gevoel van de katholieke bevolking der stad Yperen kwetst.

» Aenvaard, heer burgemeester, de verzeke-ring onzer meest onderscheiden achting.

» De pastoors der stad Yperen :

» H. BOOSE, kanonik, deken van St. Martinus; P. DESMET, pastoor van Sint Pieters; P. REMAET, pastoor van St. Jacobs; L. AMRE, pastoor van St. Nikolaas.

» YPEREN, 1 July 1865. »

Het ministerie laet die schendery begaen, of beter gezegd, het moedigt dezelve aen — en de katholieke vertegenwoordigers? Oeh, dat zyn heimelek de beste ondersteuners van het kabinet, welke er te vinden zyn. Als men die brave leden der regterzy hoort spreken, dan is het ministerie de ondergang van het catholicisme; maer als het ministerie, dat ons zoo nadelig is, moet neêrgestooten worden, dan weigeren zy hunne hulp daertoe. Weorden beteekenen niets; daden moeten er zyn, en dat vergeten die heeren der regterzy.

(Handelsblad.)

De baronnes Mayer.

Men meldt dat Mev. de baronnes Mayer, van welke men ten onrechte gezegd had, dat zy met den koning en huwelyk met de linker hand had aengegaen, definitief Brussel heeft verlaten.

Mev. Mayer verlaat niet alleen Brussel, maer Belgie. Zy gaet naby Dusseldorf woonen, op een eigendom welk zy aldaer bezit en dat haer het recht geeft den titel van baronnes te dragen. Mev. Mayer is bezig met hare schoonste meubelen in te pakken; het schoon hotel dat zy op de Congresplaats bezit, is te koop gesteld. Zy leidt een harer zusters mede, die insgelyks Brussel bevoont.

De oudste zoon van Mev. Mayer, die onderluitenant is in een regiment van Koburg, bevindt zich op dit oogenblik te Brussel. Alle avonden woont hy het concert in het Park by.

wezen met uistel. Neen dat gaet niet, oude heer, dat gaet niet!

— Morgen, hervatte hy. Morgen zal ik u betalen!

— Ja, maer die morgen komt nooit, sprak zy. Morgen is hier zoo goed als nooit. Ik had liever dat men my zegde: ik zal u nooit betalen. Dan wist ik waerop ik kon rekenen.

— Op myn woord, ik zal u morgen betalen, herhaelde de oude man, die op het punt stond van te weenen.

In weêrwil van hare vlugge tong, werd toch de slaepsteehouster bewogen op het gezicht van zyne bittere smart. Nu, gy zult het ook wel doen als gy kunt, sprak zy. Ik ben de kwaadste niet; maer ik ben eene arme, verlatene weduwe, ziet ge, en ik ben verplicht op elken stuiver te letten. Nu man, ik ben de kwaadste niet, en wy zullen er morgen nader over spreken. Goeden nacht, oude heer.

— Goeden nacht, goeden nacht! antwoordde hy met eene gebrokene stem. Met moeite krom hy de trappen op en gedurig mompelde hy by zich zelve; morgen... morgen...

De slaepsteehouster wachtte tot hy geheel boven was, en daerop keerde zy zich zuchtende om.

En inderdaed, er was eene uitdrukking in dat bleek gelaet, in die voor den tyd gebogen gestalte, en in dat zilverwite hair, maer bovenal in dien blik vol geduldigh lyden, waardoor het hert eener slaepsteehouster wel kon vermurwd worden.

Jegens alle hare andere klanten was zy onbe-

DE ARME VIOOLSPELER.

De schaduwe van den avond begon te vallen over eene droeven, kouden, regenachtigen november-dag.

Een voor een werden de lantaarns aengesteeken, en hun roodachtig schynsel blonk door den mist heen.

In keukens, kamers, en huisvertrekken begonnen de avondyngers zagen er zoud droefgeestig uit als of zy een zelfmoord wilden begaen, en die man speelde lustige deuntjes en walsen.

Maer al was zyne muziek vrolyk, zyn gelaet was toch verdrietig.

Hy was oud en zag er zeer schouierig uit.

Zyne zestig jaren waren niet over zyn hoofd